

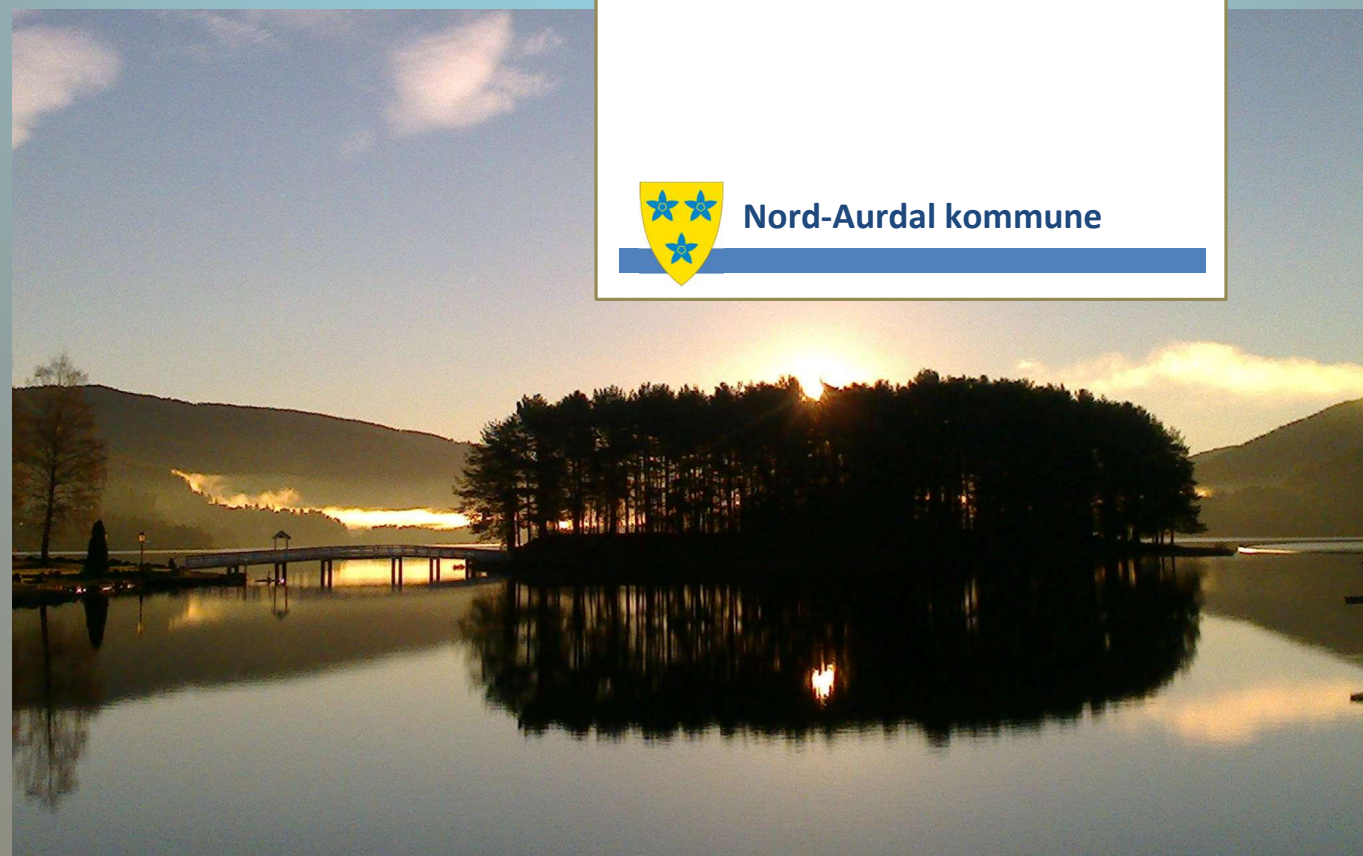
2024-2027

Kommunal planstrategi

Forslag – april 2024

Nord-Aurdal kommune

INNHALDSFORTEGNELSE - DETALJERT

1	Sammendrag	0
2	Kommunal planstrategi og plansystem	1
2.1	Kommunal planstrategi.....	1
2.2	Kommunens plan- og styringssystem.....	2
2.3	Oversikt over planer i kommunen.....	4
3	Overordnede føringer	5
3.1	Nasjonale føringer.....	5
3.2	Regionale føringer.....	5
3.3	Interkommunalt samarbeid.....	6
4	Folkehelseoversikten	7
4.1	Hva skal kommunen med en folkehelseoversikt?.....	7
4.2	Sentrale funn fra oversikten.....	7
5	Vurdering av planbehov	9
5.1	Kommuneplanens samfunnsdel.....	9
5.2	Kommuneplanens arealdel og andre arealplaner.....	9
5.3	Helse og omsorg.....	11
5.4	Oppvekst.....	12
5.5	Kultur.....	12
5.6	Miljø og klima.....	13
5.7	Samfunnssikkerhet og beredskap.....	14
5.8	Trafikksikkerhet.....	15
6	OPPSUMMERING	16
6.1	Planbehov oppsummert i tabell.....	17

1 SAMMENDRAG

Kommunen er etter plan- og bygningsloven §10-1 pålagt å ha en kommunal planstrategi. Planstrategien skal revideres for hver valgperiode, og ny strategi skal vedtas innen ett år etter at nytt kommunestyre er konstituert.

Hovedmålet med planstrategien er å beslutte hvilke planer kommunen bør revidere eller utarbeide i løpet av de kommende 4 år, for å legge til rette for en ønsket utvikling i kommunen. Kommunens utviklingstrekk og utfordringer skal synliggjøres i strategien, og dette skal danne bakgrunn for prioriteringene.

Etter en vurdering av kommunens ulike utfordringer og utviklingstrekk, prioriteres følgende overordnede planer for perioden 2024-2027:

R = revideres HR = handlingsdel revideres U = utarbeides

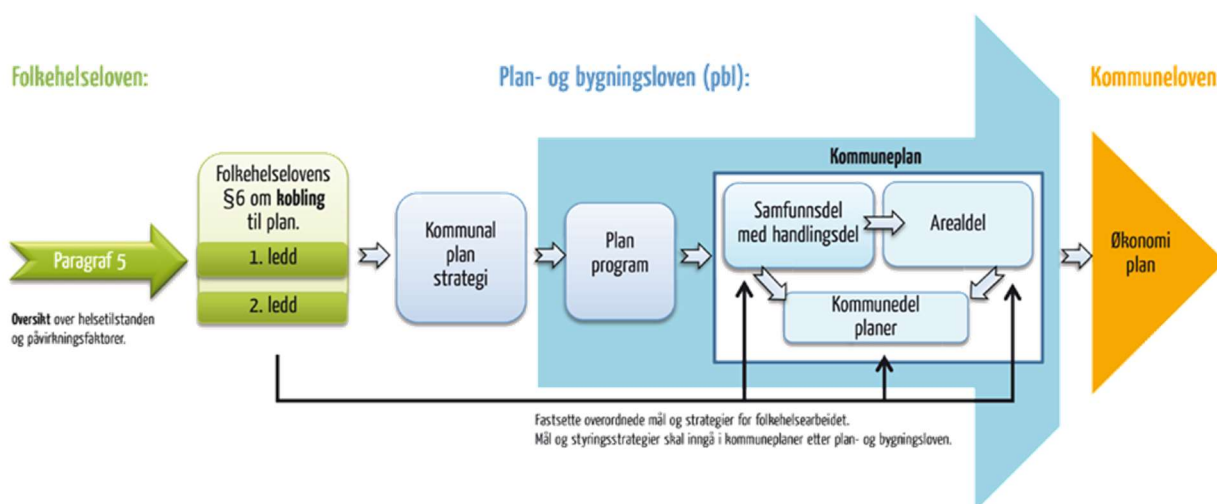
2024	2025	2026	2027	Kommuneplan	Vedtatt for periode
				Kommuneplanens samfunnsdel	2023 – 2034
		R	R	Kommuneplanens arealdel	2014 – 2024
2024	2025	2026	2027	Beredskapsplaner	
	R	R		Overordnet ROS-analyse (Kommune-ROS)	2022-2026
	R	R		Overordnet beredskapsplan	2022-2026
2024	2025	2026	2027	Kommunedelplaner	
U	U	U		Kommunedelplan for Fagernes-Leira (arealplan)	
HR				Kommunedelplan for helse og omsorg	2018-2029
	HR			Kommunedelplan for barnehage og skole	2018-2029
HR				Kommunedelplan kultur, idrett og friluftsliv	2018-2029
			R	Kommunedelplan for trafiksikkerhet	2017-2028
	U	U		Kommunedelplan for naturmangfold	
	U	U		Miljø, klima og energiplan	
2024	2025	2026	2027	Tema- og reguleringsplaner	
U				Hovedplan for vann og avløp	
U	U			Reguleringsplan for Nyvegtøppen	
U	U			Reguleringsplan for Aurdal renseanlegg	
U	U			Reguleringsplan for Isachsantomta	
	R			Boligsosial plan	

De fleste fag- og temaplaner, handlingsplaner osv, er ikke tatt med inn i oversikten ovenfor. Dette er for en stor del planer som revideres fortløpende etter behov, og som er viktige grunnlagsdokument for utvikling og drift i virksomhetene. Oversikt over gjeldende fag- og temaplaner kan sees på side 4.

2 KOMMUNAL PLANSTRATEGI OG PLANSYSTEM

2.1 Kommunal planstrategi

I henhold til plan- og bygningsloven § 10-1 skal det minst én gang i hver valgperiode, og senest innen ett år etter konstituering av nytt kommunestyre, utarbeides og vedtas en kommunal planstrategi. Formålet med planstrategien er å klargjøre og prioritere hvilke planoppgaver kommunen bør starte opp med for å legge til rette for en ønsket utvikling. Planstrategien skal være et politisk verktøy for å drøfte utfordringsbildet kommunen står ovenfor, og basert på drøftingen vedta prioriteringer og føringer for kommunens planleggingsaktivitet. Målet er at planleggingen skal bygge på kunnskap, erfaring, være innenfor de økonomiske og andre ressursmessige forutsetninger for gjennomføring, og ikke være mer omfattende enn nødvendig. Kommunen skal utarbeide planer der det etter en vurdering er konkludert med behov for en plan, eller lovverket og statlige krav forutsetter at planer utarbeides.

Figur 1: Illustrasjon over oppbyggingen av planstrategien.

Figuren ovenfor viser bl.a. at kommunens folkehelseoversikt skal inngå som grunnlag for arbeidet med kommunal planstrategi jf. folkehelseloven § 6. Dette for å sikre at folkehelsesituasjonen blir et viktig grunnlag for kommunens planer.

Kommunen skal i arbeidet med kommunal planstrategi innhente synspunkter fra statlige og regionale organer og nabokommuner. Kommunen bør også legge opp til bred medvirkning og allmenn debatt som grunnlag for behandlingen. Forslag til vedtak i kommunestyret skal gjøres offentlig minst 30 dager før kommunestyrets behandling.

Planstrategien omhandler i hovedsak planer som skal til politisk behandling. Planstrategien er ikke formelt bindende for kommunen og kan fravikes dersom det er gode grunner for det. Myndigheter kan ikke fremme innsigelse til kommunal planstrategi.

2.2 Kommunens plan- og styringssystem

Nedenfor følger en forklaring på kommunens ulike typer planer:

Kommuneplanen er kommunens overordnede styringsdokument, og består av en samfunnsdel og en arealdel:

Kommuneplanens samfunnsdel er kommunens fremste styringsdokument. Samfunnsdelen gir rammer for den langsiktige, ønskede utviklingen av kommunen. Målsettinger og strategier fra samfunnsdelen skal være førende for all kommunal planlegging og virksomhetsstyring. Samfunnsdelen sees normalt i et 12-årig perspektiv. Kommuneplanens samfunnsdel kan ha en egen handlingsdel som rulleres. Økonomiplanen kan alternativt utgjøre denne handlingsdelen.

Kommuneplanens arealdel er «hovedplanen» for forvaltning av arealene i kommunen. Målsettinger og strategier fra samfunnsdelen konkretiseres gjennom arealdelen. Kommuneplanens arealdel består av et juridisk bindende plankart med bestemmelser, samt en planbeskrivelse med konsekvensutredning. Arealplanen gir føringer på hvor kommunen for eksempel kan tillate utbygging av boliger, næring, fritidsbebyggelse og hvilke områder som skal beholdes som grøntområder. Det er viktig at kommuneplanen blir fulgt og respektert, slik at utviklingen blir forutsigbar og kan gjennomføres. Dette krever samtidig at kommuneplanen er oppdatert og at planen svarer ut de mål for utvikling som kommunen har satt seg. Arealdelen sees normalt i et 12-årig perspektiv.

Kommunedelplan for arealbruk er juridiske bindende på samme måte som kommuneplanens arealdel. Dette er en overordnet arealplan på samme måte som kommuneplanens arealdel, men den gjelder bare for et begrenset geografisk område av kommunen.

Tematisk kommunedelplan er en plan for et bestemt tema eller virksomhetsområde. Planen skal angi mål og strategier bygget på de langsiktige målene angitt i kommuneplanen. Slike planer skal ha en handlingsdel som normalt rulleres årlig. Tematiske kommunedelplaner må følge plan- og bygningslovens krav til planprosess, med planprogram, medvirkning, høringsperiode og handlingsdel.

Økonomiplanen omfatter hele kommunens virksomhet, og skal gi en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver. Økonomiplanen skal vise hvordan budsjettmidlene fordeles for å nå målsettingene i de overordnede planene. Det første året i økonomiplanperioden legger rammene for årsbudsjett, mens de resterende årene gir planleggingsrammer for senere budsjettår. Økonomiplanen kan være handlingsdelen til kommuneplanens samfunnsdel, dersom den oppfyller visse kriterier.

Handlingsdel. Både kommuneplanens samfunnsdel og tematiske kommunedelplaner skal ha en handlingsdel som rulleres årlig. Den skal angi hvordan planene skal følges opp de fire påfølgende årene, eller mer. Kommuneplanens handlingsdel gir grunnlag for kommunens prioriteringer av ressurser, planleggings- og samarbeidsoppgaver og konkretiserer tiltakene innenfor kommunens økonomiske rammer (se over om økonomiplanen). Planer utenfor plan- og bygningsloven kan også ha handlingsdeler.

Reguleringsplan er en detaljert plan som sier hva som kan bygges og anlegges innenfor et begrenset, geografisk område. En reguleringsplan består av et plankart med tilhørende bestemmelser, og er

juridisk bindende for utviklingen av området. Det er et lovkrav etter pbl §12-1 at det skal utarbeides reguleringsplan der det skal gjennomføres større bygge- og anleggstiltak som kan få vesentlige virkninger for miljø og samfunn. Hvilke formål et areal kan reguleres til, og hvilke bestemmelser som kan knyttes til planen, er fastlagt i plan- og bygningsloven. Reguleringsplan kan utformes som *områderegulering* eller *detaljregulering*. Detaljregulering er den mest benyttede av de to reguleringsformene. Nye reguleringsplaner skal som hovedregel være i tråd med den arealbruken som området er avsatt til i kommuneplanens arealdel.

Fag- og temaplaner skal ivareta et bestemt fagområde eller tema. De skal beskrive utfordringene på det aktuelle feltet, angi mål og definere strategier for å nå målene. Plansystemet gir i dag ikke klare føringer på når tematisk kommunedelplan bør velges framfor fag- og temaplaner. Nord-Aurdal kommune utarbeider fag- og temaplaner for å ivareta forvaltningen av sine ansvarsområder. Flere slike planer er lovpålagte å ha, mens andre utarbeides for å sikre god drift i forvaltningen og tjenesteproduksjonen. Mange blir også utarbeidet på grunn av politiske eller administrative behov. Det er vanskelig å skulle vurdere behovet for temaplaner i planstrategien, da behovet for slike planer ofte melder seg uten at man kan forutse det. Det er også slik at behovet for temaplaner for de ulike tjenesteområdene bør vurderes i sammenheng med revisjon av kommunedelplaner eller handlingsdelen til disse for kommunalområdene.

2.3 Oversikt over planer i kommunen

Figuren under viser en oversikt over planene i kommunen pr. februar 2024. **Folkehelseoversikten** og **reguleringsplanene** er ikke tatt inn i figuren.

Kommuneplanens samfunnsdel (2023-2034)

Kommuneplanens arealdel (2014-2024)

Kommunedelplaner- tema

- Barnehage og skole
- Kultur, idrett, friluftsliv
- Helse og omsorg
- Trafikksikkerhet

Kommunedelplaner- areal

- E16 Fagernes – Hande
- Fagernes sentrum alt. gul

Økonomiplan og årsbudsjett

Tema-, fag- og tiltaksplaner

Helse og omsorg

- Alkoholpolitisk handlingsplan (sektorovergripende)
- Boligsosial handlingsplan
- Temaplan for velferdsteknologi
- Demensplan
- Habilitering og rehabilitering
- Regional handlingsplan mot vold i nære relasjoner
- Forebyggende plan

Økonomi, teknisk og næring

- Samordnet areal- og transportstrategi (SATS)
- Gatebruksplan Fagernes sentrum
- Fortettingsstudie Fagernes sentrum
- Parkeringsstrategi Fagernes sentrum
- Atomberedskapsplan

Oppvekst og kultur

- Planer for trygt og godt barnehage- og skolemiljø
- Plan for overganger barnehage-videregående skole
- Miljørettet helsevern i barnehage og skole
- Bekymringsfullt skolefravær
- Temaplan for kulturminne
- Bibliotekplan for NAK
- Tiltaksplan for integrering og bosetting av flyktninger
- Tiltaksplan mot barnefattigdom (sektorovergripende)
- Plan for forebyggende innsats (sektorovergripende)
- Handlingsplan mot rasisme og diskriminering (sektorovergripende)

3 OVERORDNEDE FØRINGER

3.1 Nasjonale føringer

Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging blir revidert hvert fjerde år. Forventningene for 2023-2027 ble vedtatt ved kongelig resolusjon 20.06.2023. I gjeldende forventninger legger regjeringen vekt på fem hovedområder for hvordan dagens utfordringer bør møtes gjennom den regionale og kommunale samfunns- og arealplanleggingen:

- Samordning og samarbeid i planleggingen
- Trygge og inkluderende lokalsamfunn
- Velferd og bærekraftig verdiskaping
- Klima, natur og miljø for fremtiden
- Samfunnssikkerhet og beredskap

FNs 17 bærekraftsmål skal videre være det førende hovedsporet for å ta tak i vår tids største utfordringer. Alle samfunns- og arealplaner, samt kommunedelplaner, skal rette seg etter FNs bærekraftsmål for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030.

3.2 Regionale føringer

Med *regional* menes i denne sammenhengen fylkeskommunen.

Regional planstrategi, Innlandsstrategien, er det eneste lovpålagte dokumentet som fylkeskommunen skal utarbeide. Dette er et styringsdokument på regionalt nivå som rulleres hvert fjerde år, på lik linje som kommunenes planstrategier. Planstrategien for Innlandet (Innlandsstrategien) 2024-2027 er under utarbeidelse, og forventes vedtatt i oktober 2024.

Andre planer som fylkeskommunen har utarbeidet, og som er førende for Nord-Aurdal kommune er:

- Regional plan for det inkluderende Innlandet

- Regional plan for verdiskaping 2018-2030
- Regional plan for samferdsel 2018-2030
- Regional plan for vannforvaltning i Innlandet og Viken vannregion
- Regional plan for samfunnssikkerhet og beredskap 2018-2021
- Regional plan for klima, energi og miljø
- Regional plan for samfunnstryggleik

3.3 Interkommunalt samarbeid

Kommunal planstrategi er en god arena for å drøfte og avklare behov for interkommunal planlegging. Valdreskommunene gjennomførte en omfattende prosess rundt spørsmålet om kommunesammenslåing i 2015 og 2016. Prosessen resulterte i at kommunene i Valdres fortsatt består som egne kommuner. På mange områder er det likevel tett samarbeid om kommunenes tjenesteproduksjon, med organisering som om vi var én kommune. Dette sikrer større fagmiljøer, mindre sårbarhet og bedre ressursutnyttelse. Det er fortsatt mulig å bli bedre på samarbeid. Eksempelvis er barneverntjenesten i Valdres delt opp i to, hvor Nord-Aurdal, Sør-Aurdal, Etnedal og Øystre Slidre er et område, og Vang og Vestre Slidre utgjør et annet samarbeid. Nord-Aurdal står alene om brannvesen, samtidig som de resterende Valdreskommunene har ett felles brannvesen.

Pr. mars 2024 er Nord-Aurdal del av følgende interkommunale samarbeid:

Organisert jf. kommuneloven kap. 20

- Valdres-GIS (VGIS)
- Pedagogisk psykologisk tjeneste i Valdres (PPT)
- Logopedtjeneste
- Innkjøp Valdres
- Forsikringsordningen for kommunene i Valdres – FOKVA
- Interkommunal barneverntjeneste i Valdres
- Fact-team
- Hallingdal familie- og krisesenter (barnevernvakt og krisesenter)
- Miljørettet helsevern i Hallingdal & Valdres
- Intermediæravdeling
- Legevakt
- Jordmortjeneste
- Helsesykepleie VGS
- Intermediær
- Øyeblikkelig hjelp (KAD)
- Regional kreftkoordinator
- Spesialist-poliklinikk (NAK vertskommune for Sykehuset Innlandet)
- Dialyse (NAK vertskommune for Sykehuset Innl.)
- Røntgen (NAK vertskommune for Sykehuset Innl.)
- Kreft-poliklinikk (NAK vertskomm for Sykehuset Innl.)
- Skolehelsetjenesten ved Valdres vgs
- NAV Valdres
- Valdres natur- og kulturpark
- Vannområde Valdres

Organisert som selskap:

- Valdres Kommunale Renovasjon IKS
- Kommunerevisjonen IKS
- IKT Valdres IKS
- VLMS-E IKS
- Valdres Arbeidssenter AS
- Valdres Næringshage AS
- Valdres Energiverk AS
- Valdresmusea AS
- VLMS-E IKS

4 FOLKEHELSEOVERSIKTEN

4.1 Hva skal kommunen med en folkehelseoversikt?

Folkehelseoversikten gir oversikt over helsetilstanden i befolkningen, og beskriver positive og negative faktorer som kan virke inn på denne. Folkehelseoversikten sikrer at folkehelsearbeidet blir mer treffsikkert, og er et viktig kunnskapsgrunnlag inn i kommunens planarbeid.

En detaljert folkehelseoversikt for Nord-Aurdal kommune er utarbeidet i 2024, og skal jf. folkehelseloven brukes som et sentralt verktøy i utarbeidelsen av planstrategien og i kommunens ulike planprosesser.

4.2 Sentrale funn fra oversikten

Status - befolknings sammensetning

Pr. 01.01.2024 var det registrert 6562 innbyggere i Nord-Aurdal kommune. Innbyggertallet i Nord-Aurdal kommune er relativt stabil, men den videre prognosen fra SSB viser at vi vil få en svak befolkningsnedgang frem mot 2050.

Alderssammensetningen blant kommunens innbyggere er en utfordring, der det ifølge SSBs prognoser blir stadig flere eldre pr yrkesaktiv. Dersom denne prognosen slår til, vil dette ha en betydelig innvirkning på innretningen og prioriteringen av tjenestetilbudet i kommunen.

Status - levekår og helsetilstand

Hovedutfordringer innen oppvekst, levekår og helsetilstand, som framkommer i oversikten for Nord-Aurdal er:

- overvekt blant unge
- treningshyppigheten blant unge
- andel som fullfører høyere utdanning
- forventet levealder ift utdanningsnivå
- Hjerte/karsykdommer
- muskel/skjelettlidelser
- psykiske lidelser - alle aldre
- antall unge som står utenfor arbeid/utdanning/opplæring
- organisasjonsdeltakelsen blant unge

Strategier for endring

En mulig strategi for å øke andelen yngre innbyggere, er i større grad å legge til rette for et mer variert boligmarked, som videre er knyttet opp mot gode oppvekstmiljø. I tillegg bør man legge mer til rette for integrering av flyktninger.

Klarer man å endre litt på folks levevaner, blir dette ansett for å være en av hovednøkklene for å snu dagens sykdomsbilde, der livsstilssykdommer dominerer. Psykiske lidelser og muskel/skjelettlidelser er de store sykdomsgruppene i kommunen. Vi vet at slike lidelser er sterkt relatert til folks levevaner.

Valget om endring må skje hos hver enkelt, men det blir enklere for folk flest å ta de «gode helsevalgene» hvis kommunen *aktivt* legger til rette for det. Dette vil kunne redusere kostnadene kommunen har på «brannsløkkende og reparerende» helsetjenester, samtidig som at befolkningen får bedre livskvalitet gjennom hele livsløpet. Mange av kommunens utfordringer omfatter barn og unge. Gode vaner innarbeides tidlig i livet, slik at barnehage/skole, fritidstilbud gjennom lag og organisasjoner samt kommunens kulturtilbud er særlig viktige faktorer for innarbeiding av «gode helsevalg».

På gode sosiale arenaer oppstår sosial støtte, trivsel og tilhørighet. Dette har innvirkning på folks helsetilstand og livskvalitet. Tilrettelegging av flere sosiale møteplasser er derfor et viktig folkehelseiltak.

Det er store sosiale helseforskjeller i den norske befolkningen, der folk med lavere utdanning/inntekt har en markant dårligere helse. I Nord-Aurdal kommune er det en del lavinntektsfamilier med barn, og ellers barn som av ulike årsaker opplever utenforskap. Det bør være et mål at alle barn får så like muligheter som mulig i oppvekstårene, slik at man i størst mulig grad begrenser de sosiale helseforskjellene. Tiltak som koster penger ekskluderer ofte de som trenger det mest, så et viktig prinsipp for at tiltak skal være «lavterskel», er tilgjengelighet og pris. Ellers er tilgjengelighet, informasjon, inspirasjon og variasjon i tilbudet viktige suksesskriterier. Samarbeidet mellom kultur og frivilligheten er essensielt, og kan ha spesielt stor betydning for barn og unges levevaner, livskvalitet og utfoldelse.

Hvordan møte kommunens folkehelseutfordringer gjennom plan

Hvordan økt innsats innen det forebyggende og helsefremmende arbeidet skal forstås og gjennomføres, bør forankres gjennom kommunedelplaner for oppvekst, helse og kultur, samt trafiksikkerhet. Her er det viktig å vise hvordan tidlig ressursinnsats kan medføre betydelige reduksjoner i behovet for kommunale hjelpetiltak på sikt. Et sykdomsforebyggende perspektiv tar sikte på å unngå at sykdom og skader oppstår, mens et helsefremmende perspektiv tar sikte på å fremme god helse og livskvalitet. Det er viktig i et treffsikkert folkehelsearbeid å være bevisst dette skillet når tiltak/handlingsplaner skal revideres. I praksis handler dette om balansen mellom å planlegge for god helse (feks. tilrettelegging av friluftsliv, idrettsanlegg), og planlegge for at sykdom oppstår (feks. øke antall sykehjemsplasser, styrking av fastlegeordningen).

Oppvekst, helse og kultur er viktige arenaer, der kommunen har stor påvirkningskraft på innbyggernes liv. Det er gjennom revisjon og spissing i kommunedelplanenes handlingsdel at kommunen i større grad kan møte kommunens spesifikke folkehelseutfordringer med mer treffsikre og systematiske tiltak. Viktige stikkord i et eventuelt revisjonsarbeid her er helhetlig utdanningsforløp, (rett) kompetanse (på rett tid), livsmestring, inkluderende skolemiljø, sosiale møteplasser, gode anlegg for idrett og fysisk aktivitet, aktivt friluftsliv tilrettelagt for alle og økt samhandling gjennom tjenestene. Videre er kommunens arealdel/reguleringsplaner viktige for blant annet å styrke et mer varierte botilbud, utvikle sosiale møteplasser, styrke friluftslivet og tilrettelegge for en god by- og bygdeutvikling.

Overordna folkehelsestrategier

- ***Legge til rette for at folk flest tar gode helsevalg.***
- ***Fremme tidlig innsats i all kommunal virksomhet for å motvirke sosiale helseforskjeller***
- ***Treffsikre folkehelseiltak som balanserer det sykdomsforebyggende og det helsefremmende perspektivet***
- ***Benytte arealplanlegging som et redskap for å utvikle flere gode sosiale møteplasser samt bedre boligtilbudet for alle livsfaser og befolkningsgrupper.***
- ***Møte det økende antall eldre og personer med tjenester på riktig nivå***
- ***Øke bevisstgjøringen på hva som skaper god helse***
- ***Sette barn og unge bedre i stand til å mestre egne liv***

5 VURDERING AV PLANBEHOV

5.1 Kommuneplanens samfunnsdel

Kommuneplanens samfunnsdel for Nord-Aurdal kommune (2023-2034) ble vedtatt av kommunestyret den 06.09.2023. Nord-Aurdal kommunes visjon er «Attraktiv og framtidsretta», med tre definerte hovedmål for perioden 2023-2034:

- 200 flere innbyggere
- 200 flere arbeidsplasser
- 200 flere boligenheter

Nord-Aurdal kommunes hovedsatsningsområder for å nå hovedmålene er følgende:

- By og bygd – regionale ambisjoner og lokalsamfunnsutvikling
- Næringsliv og arbeidsplasser
- Leve og oppleve
- Bærekraft og folkehelse

Kommuneplanens samfunnsdel er et godt styringsdokument for kommunen og for revidering og utarbeiding av nye planer. Det anses ikke som hensiktsmessig å revidere samfunnsdelen i inneværende planperioden, men det er desto viktigere å konsentrere arbeidet om å utarbeide planer som følger opp målene og strategiene i den nylig vedtatte samfunnsdelen.

5.2 Kommuneplanens arealdel og andre arealplaner

Kommuneplanens arealdel (2014-2024) ble vedtatt av kommunestyret 11. september 2014, for snart 10 år siden. I løpet av disse årene har kommunen vedtatt en ny samfunnsdel, man har fått ny kunnskap, og det har kommet nye nasjonale lovkrav og føringer, som direkte og indirekte berører arealplanleggingen i kommunen.

En stor andel av områdene som er avsatt til utbygging i gjeldende kommuneplanens arealdel er nå detaljregulert og utbygd. Dette gjelder i hovedsak bolig-, fritids-, og næringsområder. Dette indikerer at gjeldende kommuneplan har truffet godt på utviklingen, men at det også er tidsmessig riktig å starte på en revisjon av arealdelen i løpet av inneværende kommunestyreperiode. Kommunen kan da gjøre nye vurderinger og legge til rette for videre utvikling, slik at dette blir styrt i tråd med ønsket utvikling og nye lovkrav og føringer. Revisjon av arealdelen er derfor lagt inn med oppstart i 2026.

Administrasjonen er nå i gang med utarbeiding av kommunedelplan for Fagernes og Leira (se under). Utarbeiding av kommunedelplaner for areal og kommuneplanens arealdel er svært ressurs- og tidkrevende arbeider. Det anbefales derfor at kommuneplanens arealdel ikke påstartes før kommunedelplan for Fagernes og Leira nært er ferdigstilt, trolig i 2026. I arbeidet med arealdelen vil bolig/forretning/næring for områdene som ligger utenfor kommunedelplanområdet Fagernes-Leira være tema, i tillegg til fritidsboligutvikling. Naturkartlegging og råstoffutvinning vil også være eksempler på temaer som vil være nødvendig å diskutere i dette arbeidet, i tillegg til å oppdatere planen med ny kunnskap om naturfare, og områder for kulturlandskap. Som del av forberedelsen til

planarbeidet er det en del grunnlagsarbeid som må gjøres. Blant annet bør det utarbeides og vedtas en arealstrategi, som vil gi en langsiktig og forutsigbar føring for arealarbeidet fremover. Kommunen har mottatt midler til «planvask», dvs. gjennomgang av kommunens arealplaner. Arbeidet med planvask vil gjennomføres i 2024-2025.

KOMMUNEDELPLAN FOR FAGERNES - LEIRA

Det er nødvendig for Nord-Aurdal å beholde og fortsette å skape nye arbeidsplasser. Det er også viktig å utvikle tilbudet av boliger i kommunen, og da spesielt i regionbyen Fagernes og på tettstedet Leira. Fortetting av sentrums- og byområder er også i tråd med regionale og nasjonale føringer. Fortetting vil blant annet sikre gode tjenestetilbud til befolkningen i nærheten av deres boområder.

Det er etterspørsel etter både sentrumsnære boliger og næringsstomter på Fagernes og Leira. Administrasjonen igangsatte i 2023 arbeid med kommunedelplan for Fagernes-Leira. Kommunedelplanarbeidet skal i hovedsak utrede og legge til rette for følgende:

- Flere og ulike typer boliger, herunder i hovedsak som fortetting
- Nye næringsarealer for et mangfold av bransjer
- Avklare og legge føringer for arealbruken på Leira og på Fagernes
- Rydde opp i gjeldende reguleringsplaner; hvilke planer skal oppheves, hvilke skal fortsatt gjelde
- Avklaringer om gjeldende kommunedelplaner for E16 som går gjennom Fagernes og eventuelt legge inn ny trase

Administrasjonen anbefaler at arbeidet med kommunedelplanen for Fagernes-Leira blir videreført i denne planperioden, og dette arbeidet er foreslått prioritert i 2024-2026. Dette vil også være en viktig plan for å følge opp målene i kommuneplanens samfunnsdel om 200 nye boligenheter, 200 flere arbeidsplasser og 200 nye innbyggere. Kommunedelplanen for Fagernes-Leira har samme juridiske status som kommuneplanens arealdel.

VIKTIGE REGULERINGSPLANER I KOMMUNAL REGI

Samtidig som administrasjonen er i gang med arbeid med kommunedelplanen for Fagernes-Leira, har kommunen også meldt oppstart av reguleringsplanarbeid for Nyvegtøppen. Hensikten med planarbeidet er å legge til rette for flere boligtomter, samt regulere høydebasseng og sikre vann, avløp- og gangveg til blant annet det nye boligfeltet Marsteinhøgde III, vedtatt i 2022. Planområdet for Nyvegtøppen ligger på begge sider av Raneisvegen, mot Marsteinberget, og er i gjeldende kommuneplan avsatt til fremtidig boligbebyggelse. Administrasjonen anbefaler at dette arbeidet videreføres i kommende planperiode, i årene 2024 og evt. 2025.

Det er også igangsatt reguleringsplanarbeid for Aurdal renseanlegg. Eksisterende renseanlegg er nedslitt, og har ikke biologisk rensetrinn, som det er krav om i dag. Statsforvalteren i Innlandet har stilt et krav til kommunen om at slikt rensetrinn skal være implementert innen 01.01.2026. Kommunen har vurdert det slik at det er hensiktsmessig å bygge et helt nytt renseanlegg på ny tomt i Liaskogen, som kan bygges ut til både å ta i mot avløp fra Fagernes/Leira på sikt, og som har plass til å utvide med eventuell nitrogenrensing, dersom dette blir et krav i fremtiden. Planen er foreslått prioritert i 2024.

Kommunen har også varslet oppstart for planarbeid på den såkalte Isachsentomta på Fagernes. Det anbefales at administrasjonen fortsetter dette planarbeidet for å møte behovet for parkering ved VLMS, samt tilrettelegge for boliger/omsorgsbygg. Arbeidet er foreslått prioritert i 2024.

VURDERING AV FRITIDSBEBYGGELSE I OVERORDNET PLANARBEID

I 2022 var det bebygd i overkant av 4800 fritidsboliger totalt i Nord-Aurdal kommune. Dette gjør at det er flere fritidsboliger enn det er boliger i kommunen. Våre deltidsinnbyggere er viktige for kommunens aktiviteter, blant annet i forhold til næring/handel og kultur. De fleste av fritidsboligene ligger innenfor satsningsområdene Vaset og Aurdalsåsen, spesielt, men også Sanderstølen har blitt et stort hytteområde de siste ti årene. I tillegg finnes flere mer eller mindre spredte områder blant annet i Tisleidalen og Skrautvålsåsen.

De fleste av de avsatte fritidsboligområdene i gjeldende kommuneplanens arealdel er regulert, og de fleste av disse reguleringsplanene er utbygd. I tillegg er det innenfor kommuneplanperioden fra 2014 regulert nye fritidsboligområder som ikke var avsatt til dette i kommuneplanen (Sanderstølen hyttegrennd og Danebu Panorama). Vi har de siste ti årene fått mer erfaring, kunnskap og føringer om regulering og utbygging av fritidsboliger, både med tanke på blant annet fortetting, myr, naturverdier, sti- og løyper og markedsituasjon. I henhold til nylig vedtatt kommuneplanens samfunnsdel skal Nord-Aurdal kommune fortsatt fremme vekst i fritidsboligtilbudet. Dette innebærer at kommunen må regulere typer fritidsboligtilbud og områder på en balansert måte, og se dette i sammenheng med nye føringer og oppdaterte lovverk. Det vil også være nødvendig å gå gjennom tidligere avsatte områder og eldre reguleringsplaner og eventuelt oppheve noen av disse planene.

I planstrategien for 2020-2023 ble det vedtatt å utarbeide en kommunedelplan for Aurdalsåsen, og eventuelt for Tisleidalen, for videre utvikling av fritidsboligområder. Administrasjonen mener at det er nødvendig å se på framtidsplanene rundt fritidsboliger i sammenheng for hele kommunen, og ikke som delområder. Temaet fritidsboliger rommer mange aspekter, og administrasjonen anbefaler at temaet i sin helhet bør vurderes gjennom arbeidet med kommuneplanens arealdel.

5.3 Helse og omsorg

Nord-Aurdal kommunes overordnede ansvar for helse- og omsorgstjenester er å sørge for at personer som oppholder seg i Nord-Aurdal skal tilbys nødvendige og forsvarlige helse- og omsorgstjenester. Kommunen har også ansvar for helsefremmende og forebyggende arbeid. Tjenestene skal utvikles i samarbeid med brukerne, og gis i henhold til de krav som til enhver tid er gitt i form av lover, forskrifter og retningslinjer, og i overensstemmelse med lokale og nasjonale målsettinger, visjoner og veiledninger.

Kommunedelplanen for helse og omsorg er det overordnede styringsdokumentet for tjenesten, og er en strategisk plan for planområdet helse og omsorg. Handlingsdelen til kommunedelplanen beskriver tiltakene som planlegges gjennomført i kommende fireårsperioder.

Utfordringene som helse- og omsorgstjenestene står overfor er mange og sammensatte, bl.a. med en stor økning i antall eldre, større krav til tjenestenes evne til samhandling, og endring i tjenestebehovet generelt.

I revidering av kommunedelplanen vil det utarbeides langsiktige planer som skal tydeliggjøre målsetninger, strategier og tiltak for helse og omsorg. Kommunedelplanen er vedtatt for perioden 2018-2029. Denne anses fortsatt for å være god nok, og man vil ikke anbefale at det gjennomføres en revisjon av denne nå. Det har vært en stor utvikling innen helse og omsorg siden 2018, og handlingsdelen bør derfor oppdateres. Handlingsdelen er derfor prioritert til revisjon i 2024. Under helse og omsorg har man en god del temaplaner. Det er naturlig av eventuelt revisjonsbehov for disse avklares gjennom prosessen med revisjon av handlingsdelen.

5.4 Oppvekst

Oppvekst i Nord-Aurdal kommune omfatter barnehage- og skoletilbudet med grunnskole og voksenopplæring. Læringscenteret har, i tillegg til voksenopplæring, ansvar for bosetting, introduksjonstjenester og integrering av flyktninger.

Barnehagene og skolene i Nord-Aurdal skal sørge for at alle barn og elever har en barnehagehverdag og opplæring av høy kvalitet, et trygt barnehage- og skole-/læringsmiljø som fremmer helse, trivsel, danning og læring, og sikring av medvirkning i forhold som angår dem selv. Elevene skal etter fullført grunnskoleopplæring ha forutsetninger for å gjennomføre videregående opplæring og mestre livene sine.

Det skal være sterk og synlig helhetlig sammenheng i hele utdanningsløpet fra barnehage til videregående opplæring, og helheten skal synliggjøres i kommunens planverk og tjenestetilbud. Barnehage- og opplæringstilbudet gis i henhold til de krav som til enhver tid er gitt i form av lover, forskrifter og retningslinjer, og i overensstemmelse med nasjonale og lokale målsettinger, visjoner og veiledninger.

Utfordringer i tjenestene er blant annet å sikre ivaretagelse, inkludering og opplæring knyttet både til fellesskap og individ, barn og unges opplevelse av livsmestring og ulike sider av folkehelsen. Behovet for samhandling mellom tjenester er økende, og rekruttering av kompetanse har over tid vist seg utfordrende. Grunnleggende ferdigheter og kompetanser er alltid prioriterte områder for tjenestene. Gode oppvekstmiljø vil fremme inkludering og motvirke utenforskap og vil bidra til at barn og unge settes i stand til å mestre eget liv. Barnehage og skole er viktige tjenester i dette bildet.

Kommunedelplan for barnehage og skole med handlingsdel er de overordna lokale styringsdokumentene for barnehage og skole. Kommunedelplanen er gjeldende for perioden 2018-2029, mens handlingsdelen må revideres for en ny fireårsperiode. Tiltakene beskrevet i eksisterende handlingsdel er i stor grad gjennomført, og det er behov for en revidering av denne, med oppdaterte tiltak som speiler utfordringer og behov i tjenestene og svarer ut mål for tjenestene. Revisjon av handlingsdelen er derfor satt opp i 2024-25.

Tiltaksplan for bosetting og integrering av flyktninger, er overordna styringsdokument for Læringscenteret og er en temaplan. Vurdering av behovet for revisjon av temaplaner, bør være del av revisjonen av handlingsdelen til kommunedelplanen.

5.5 Kultur

Nord-Aurdal skal ha et inkluderende, levende og mangfoldig kulturliv som utløser kreativitet og nyskaping, skaper møteplasser og fremmer identitet, tilhørighet og samhold.

Kommunedelplan for kultur, idrett og friluftsliv er overordnet styringsdokument og har som formål å identifisere utfordringer og styrker innenfor kulturområdene som planen dekker i kommunen og, basert på disse, definere hvilke områder det skal jobbes med og satses på i de kommende årene. Konkrete tiltak er definert i kommunedelplanens handlingsdel. Hovedplan og handlingsdel skal sammen sikre gode vilkår for et rikt og levende kulturliv med rom for utvikling og vekst.

Kulturtilbudet gis i henhold til de krav som til enhver tid er gitt i form av lover, nasjonale, regionale og kommunale føringer, retningslinjer, målsettinger og veiledninger.

Kommunedelplanen skal henge nøye sammen med kommuneplanens samfunnsdel. Definert mål i kommuneplanens samfunnsdel de neste årene er blant annet å fremme byutvikling og et variert opplevelsestilbud. Kulturområdet kan på en god måte støtte opp under denne ambisjonen med aktiviteter og opplevelser i byen og ved at møteplasser etableres, utvikles og satses på i sentrumskjernen. Kommunedelplanen er vedtatt for perioden 2018-2029. Det vurderes ikke nødvendig å revidere denne i kommende fireårsperiode. Men handlingsdelen til kommunedelplanen er blitt såpass gammel at den bør revideres nå, og dette er satt opp i 2025.

5.6 Miljø og klima

Kommunen har en viktig forvaltningsoppgave med å vurdere mulige konsekvenser som enhver beslutning/tiltak kan ha på miljøet. Plan- og bygningslovens formål (§ 1-1) er: «Loven skal fremme bærekraftig utvikling til beste for den enkelte, samfunnet og framtidige generasjoner». I tillegg har regjeringen bestemt at FNs 17 bærekraftsmål skal være det politiske hovedsporet å gå for å ta tak i vår tids største utfordringer. Alle samfunns- og arealplaner skal rette seg etter bærekraftmålene. Dette skal sikre sosial rettferdighet, god helse og stanse tap av naturmangfold og klimaendringer. I henhold til St.meld. 21 (2011-2012) *Norsk klimapolitikk*, har kommunen i tillegg et ansvar for å redusere klimagassutslipp. De største klimagassutslippene i Innlandet fylke kommer fra vegtransport og landbruk.

Global oppvarming som følge av menneskeskapte klimagassutslipp er den største miljøutfordringen verdenssamfunnet står ovenfor. Basert på Parisavtalen skal Norge være klimanøytral innen 2050. Hver enkelt kommune har her en viktig rolle for å begrense utslippene og for å nå målet som nasjonen har satt. Nord-Aurdal kommune har vedtatt en felles *Energi- og klimaplan for Hallingdal og Valdres* i 2010. Dette var ment som en overordnet plan. Denne mangler derfor en konkret handlingsdel som skal bidra til at målene blir nådd. I tillegg er det kommet nye forhold, kunnskap og føringer de siste 15 årene, som gjør at det bør utarbeides en ny **miljø-, klima- og energiplan** for kommunen. Det er viktig at den nye planen omfatter alle sektorer i kommunen, og at planen fungerer som en sektorovergrepende plan, der miljø, klima og energi innarbeides i alt det kommunen gjør. Det anbefales at miljø, klima- og energiplanen blir utarbeidet i denne planperioden 2024-2027. Uansett om man mener det er behov eller ikke for en slik plan, så opplever administrasjonen at det stadig oftere blir spørsmål om kommunen har en slik plan, for eksempel ved søknad om midler fra diverse ordninger. Administrasjonen ser det derfor slik at kommunen uansett bør utarbeide en miljø-, klima- og energiplan.

Nord-Aurdal har et spesielt forvaltningsansvar for enkelte viktige naturarealer og arter som må tas hensyn til ved videre planlegging: Helhetlige seterlandskap og naturbeitemarker, bekkekløfter, samt

store myrområder som er viktige habitat for blant annet dragehode, handmarinøkkel, mjuktjafs, sprekkjuke, myrhauk, trane og dobbeltbekkasin (Fylkesmannens miljøvernavdeling; *Ansvarsarter og ansvarsarter for Oppland fylke (2015)*).

Stølsvidda i Nord-Aurdal og Vestre Slidre ble et utvalgt kulturlandskap (UKL) i 2018 og kulturhistorisk landskap av nasjonal interesse (KULA) i 2023. Området for stølsvidda er definert av Riksantikvaren, landbruksdepartementet og miljødepartementet, og omfatter arealene i Ulnes og Svennes sameiger i Nord-Aurdal og Vestre Slidre statsallmenning. Formålet er å sikre langsiktig forvaltning av utvalgte landskapsområder med store biologiske og kulturhistoriske verdier. Stølsvidda er et sammenhengende «viddeområde» der setrene stort sett ligger samlet i konsentrerte stølsgrender, spredt nokså jevnt utover. Det er viktig at dette området blir lagt inn i ny kommuneplanens arealdel med hensynssone, for å sikre områdets verdi som et stølsområde.

Miljødirektoratet har siden 2016 fordelt tilskudd til kommuner som ønsker å utarbeide **kommunedelplan for naturmangfold**. Målet er at kommunene skal øke sin kunnskap om egne naturverdier, slik at politiske beslutninger kan gjøres på et bedre kunnskapsgrunnlag tidlig i planprosessen. En kommunedelplan for naturmangfold vil være et viktig grunnlagsdokument for utarbeidingen av kommuneplanens arealdel, og det anbefales at en slik plan blir utarbeidet i 2025/2026.

I regjeringens forslag til nye, statlige planretningslinjer, er klima, miljø og natur satt i fokus. Med dette får kommunene sannsynligvis langt strengere pålegg om å ha oversikt over naturmangfold og klima innfor kommunen. At kommunen har kommunedelplan for naturmangfold og en kommunal klimaplan vil sannsynligvis være vesentlig for å oppfylle de statlige forventningene. Kommunen har også mottatt tilskudd til planvask; en gjennomgang av de arealplaner som kommunen har. Dette arbeidet vil bli gjennomført i 2024-2025.

Forurensing av vassdrag er også et miljøtema som må tas på alvor. Kommunen har fått Norconsult til å utarbeide et utkast til hovedplan for vann og avløp. Sanering av dårlige avløpsløsninger er et tiltak for å få ned forurensning til vann, god drift og kontroll på de kommunale renseanleggene er et annet tiltak. Hovedplan for VA vil bli fremmet for politisk behandling i løpet av 2024, og settes derfor opp i planstrategien på dette året. Det har vært drøftet administrativt om denne planen burde blitt utført som en kommunedelplan. Dette er fortsatt mulig å få til, men det er unaturlig å starte en planprosess etter pbl. med varsel om oppstart, høring av planprogram osv. når planforslaget allerede er utarbeidet. Det legges derfor opp til at VA-planen får status som temaplan.

5.7 Samfunnssikkerhet og beredskap

I henhold til plan- og bygningsloven § 3-1 bokstav h, skal det i planlegging tas hensyn til samfunnssikkerhet ved å forebygge risiko for tap av liv, skade på helse, miljø og viktig infrastruktur, materielle verdier, mv. Lov om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (Sivilbeskyttelsesloven) med tilhørende Forskrift om kommunal beredskapsplikt ble vedtatt i 2011. Viktigheten av dette lovverket ser vi blant annet i klimaendringene som har bidratt til mange store uønskede hendelser. Kommunen har i hovedsak tre pålegg i sivilbeskyttelsesloven:

- 1) Risiko- og sårbarhetsanalyse (Sivilbeskyttelsesloven §14, forskriften § 2)
- 2) Beredskapsplan (Sivilbeskyttelsesloven §15, forskriften § 4)

3) Helhetlig og systematisk samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid (forskrift § 3)

Overordnet ROS-analyse er en kartlegging av hendelser som kan inntreffe i kommunen og en vurdering/sammenstilling av disse. Nord-Aurdal kommune gjorde en revisjon av overordnet ROS-analyse og overordnet beredskapsplan i 2022.

Beredskapsplanen er en oversikt over hva kommunen har forberedt seg på å gjøre i ulike krisesituasjoner og omhandler ansvar og roller, organisering og forberedte tiltak for håndtering av uønskede hendelser. Planen er rullert og oppdatert i tråd med gjeldende lovverk og etter føringer gitt av Statsforvalteren i Innlandet.

Med helhetlig og systematisk samfunnssikkerhet- og beredskapsarbeid menes hvordan arbeidet blir fulgt opp i annet planverk. I et langsiktig planperspektiv må endringer i klima og hyppigere ekstremværsituasjoner forventes, og dette skal trekkes inn i arealplanleggingen. Planarbeidet skal vise konsekvens av klimaendringene og nødvendige tiltak. Økt risiko på grunn av økt nedbør, ras, vind og setningsskader må ivaretas i fremtidig utbygging.

Deler av Nord-Aurdal er utsatt for skred og flom. Uværet "Hans" som pågikk fra 6.8.2023, medførte mange skred, bekker som tok nye løp og flom i bekker, elver og i hovedvassdraget. Dette viste hvor viktig det er med gode planer og rutiner på samfunnssikkerhet og beredskap. I tillegg er vi en stor kulturkommune, med mange arrangementer og festivaler osv. Planene over gjør kommunen godt rustet til å håndtere uønskede hendelser. Handlingsdelen revideres årlig.

Covid-19 har påvist at de mest uforutsette hendelser utenfor vår kontroll kan få vesentlige konsekvenser for vårt samfunn. Sentralt i denne situasjonen er smittevernloven, men også planlegging av generelt forebyggende smittverntiltak for å redusere smitte av ulike sykdommer.

5.8 Trafikksikkerhet

Kommunedelplan for trafikksikkerhet gjelder for perioden 2017-2028. Handlingsdelen ble revidert med vedtak av denne den 11.01.2024. Når planperioden går mot slutten, så er kommunedelplanen i ferd med å nå sin levetid, og handlingsdelen nærmer seg også 4 år. Det er derfor naturlig at man starter på en revisjon av hele kommunedelplanen med handlingsdel i slutten av planperioden, med mål om å vedta ny kommunedelplan for trafikksikkerhet i løpet av 2028.

6 OPPSUMMERING

Gjeldene **samfunnsdel** (2023-2034) ble vedtatt 06.09.2023. Det er derfor ikke hensiktsmessig å revidere samfunnsdelen i inneværende planperiode. Det vil være viktigere å følge opp målene og strategiene i den nylig vedtatte samfunnsdelen i nye planer som blir utarbeidet.

Administrasjonen er i gang med å utarbeide en **kommunedelplan for Fagernes og Leira**. Hensikten med planarbeidet er blant annet å avklare og legge føringer for utviklingen videre av Fagernes og Leira i forhold til bolig/boligtype og næring, og samtidig gjennomgå og oppheve eldre reguleringsplaner og bidra til avklaring om E16.

Arealdelen (2014-2024) ble vedtatt 11.09.2014. I løpet av de siste 10 årene har vi fått ny kunnskap og nye nasjonale lovkrav og føringer som direkte og indirekte påvirker arealplanarbeid. Avsatte områder til utbygging i gjeldende kommuneplanens arealdel er i stor grad regulert og utbygd, og vi har vedtatt en ny samfunnsdel som setter nye mål for kommunesamfunnet vårt. Det anses som nødvendig å utarbeide og vedta en ny kommuneplanens arealdel. Et viktig tema vil blant annet være fritidsbebyggelse. I forkant av revideringen av kommuneplanens arealdel vil det være nødvendig å samle inn ny kunnskap, som for eksempel **plan for naturmangfold**. Det vil sannsynligvis også være nødvendig å utarbeide en **arealstrategi**, som setter rammer for kommuneplanarbeidet.

Administrasjonen er i gang med å utarbeide **reguleringsplan** for Nyvegtøppen ved Raneisvegen og ned mot Marsteinberget/Marsteinhøgda, som skal legge til rette for flere boliger, høydebasseng, samt gangforbindelse og VA ned til boligfeltene på Marsteinhøgda. I tillegg er administrasjonen i gang med å utarbeide reguleringsplan for et nytt renseanlegg i Aurdal, samt legge til rette for bolig/omsorgsbygg/parkering på Isachsentomta på Fagernes. Disse planarbeidene forventes ferdigstilt og vedtatt i løpet av 2024/2025.

Det stilles stadig større krav til miljø, klima og energi, og det er forventninger fra flere hold om at kommunene har en oppdatert og egen energi- og klimaplan. Pr. i dag har kommunen en felles energi- og klimaplan for Hallingdal og Valdres, men denne er overordnet og uten handlingsdel, og begynner i tillegg å bli utdatert/gammel. Det bør utarbeides en **miljø, klima- og energiplan** innenfor denne planperioden (2024-2027). Målsettingen er at planarbeidet starter opp i 2025.

Nord-Aurdal kommune har p.d.d. 4 tematiske kommunedelplaner; **helse og omsorg, barnehage og skole, kultur - idrett og friluftsliv, og trafikkikkerhet**. Hovedplanen har et 12-års perspektiv, men handlingsdelen revideres hvert fjerde år.

Et hovedmål innen folkehelsearbeidet er «helse i alt vi gjør», herunder at *alle* kommunale planer skal inkludere en vurdering av folkehelseperspektivet. Det er derfor lite hensiktsmessig å ha en egen folkehelseplan for dette. Forebyggende og helsefremmende arbeid er viktig innen både helse, oppvekst, plan og kultur. Dette er i praksis tiltak både på system- og individnivå, og som er integrert og samordnet i det totale tjenestetilbudet. Dette bør således ivaretas gjennom virksomhetenes respektive kommunedelplaner og tema/fagplaner som allerede finnes p.d.d.

6.1 Planbehov oppsummert i tabell

Etter en vurdering av de ulike utfordringer og utviklingstrekk i kommunen, er det lagt frem følgende matrise med oversikt over planprioriteringene for kommende fireårige planperiode (2024-2027):

R = revideres HR = handlingsdel revideres U = utarbeides

2024	2025	2026	2027	Kommuneplan	Vedtatt for periode
				Kommuneplanens samfunnsdel	2023 – 2034
		R	R	Kommuneplanens arealdel	2014 – 2024
2024	2025	2026	2027	Beredskapsplaner	
	R	R		Overordnet ROS-analyse (Kommune-ROS)	2022-2026
	R	R		Overordnet beredskapsplan	2022-2026
2024	2025	2026	2027	Kommunedelplaner	
U	U	U		Kommunedelplan for Fagernes-Leira (arealplan)	
HR				Kommunedelplan for helse og omsorg	2018-2029
	HR			Kommunedelplan for barnehage og skole	2018-2029
HR				Kommunedelplan kultur, idrett og friluftsliv	2018-2029
			R	Kommunedelplan for trafikksikkerhet	2017-2028
	U	U		Kommunedelplan for naturmangfold	
	U	U		Miljø, klima og energiplan	
2024	2025	2026	2027	Tema- og reguleringsplaner	
U				Hovedplan for vann og avløp	
U	U			Reguleringsplan for <u>Nyvegtøppen</u>	
U	U			Reguleringsplan for Aurdal renseanlegg	
U	U			Reguleringsplan for <u>Isachsentomta</u>	
	R			Boligsosial plan	

Planstrategien er et prioriteringsdokument for hvilke planer en skal arbeide med i kommunestyreperioden. Det er i arbeidet med de respektive planene at politikerne skal sette sitt preg på utviklingen av Nord-Aurdal kommune.

Tiltaksplaner, fag- og temaplaner og handlingsplaner er ikke med i denne oversikten. Dette er planer som revideres fortløpende administrativt etter behov, og er et viktig verktøy for virksomhetene i den daglige driften. At disse planene kan justeres ofte, og er «levende dokumenter» er viktig, siden det stadig skjer små og store detaljendringer som planene må justere seg etter.

Adresse: Nord-Aurdal kommune,
Boks 143, 2901 Fagernes.
Mail: nak@nord-aurdal.kommune.no
Tlf: 61 35 90 00

